

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Antonia Pavlic 2-8-2
7019 - 60th Lane
Brooklyn, N.Y. 11227

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, SEPTEMBER 9, 1971

STEV. LXXII — VOL. LXXII

Tibel za Kitajsko še zmeraj hud glavobol

Kitajci so nekdanji avtonomni Tibet spremnili v kitajsko pokrajino, niso ga pa še pomirili.

HONG KONG. — Malokatera dežela na svetu je tako pozabljena kot Tibet, ki ga je kitajski imperializem ponikal v navadno provinco. Komaj je deželo podjarmil, je začel posiljati tja brezposelne Kitajce, ki so domačinom odjedali kruh. Povrh so kitajski komunisti še socializirali vso zemljo, obenem pa preganjali tibetanske verske organizacije. Dalai Lama je moral bežati v Indijo, njegov namestnik Panchen Lama je izginil neznanom kam. Sodijo, da je zaprt.

Kitajci so l. 1966 začeli izvajati v Tibetu svojo kulturno revolucijo in skušali zatrepi vsak spomin na nekdanji Tibet. To se jim je posrečilo le v javni upravi, tibetanski proletariat je pa ostal tak, kot je bil. Upiral se je novemu režimu na drobov in debelo tudi v dobi kulturne revolucije in tako preprečil vsejnjene najbolj divje izbruhe.

Ko je doba kulturne revolucije minula, je moral Peiping ugotoviti, da vlada v Tibetu popolno razsulo na vrhovih partije in javne uprave. Vrhovi so postali bojišče med raznimi strujami v parti. Zadnja poročila trdijo, da se je režimu posrečilo, da je vsaj za silo obnovil vodilno plast partijske in državne birokracije. Težave so se pojavile tudi pri tem delu. Tako niso mogli na primer v Tibetu prepustiti vodstva javne uprave dosedanjemu vojaškemu poveljniku, morali so najti novega civilista za to opravilo. Vodilni revolucionarni odbor ima velike težave, kajti narod se še zmeraj upira socializaciji vasi, pregajanju budizma, zatiranju nacionalne zavednosti.

Med tem je Tibet postal za Kitajsko večji kot kdaj preje. Meji namreč na Indijo, ki se je povezala s Sovjetsko zvezo, Sovjetska zveza je pa v vedno hujših sporih s Peipingtonom. Malo je verjetnosti, da ne bi Kremelj imel svoje podtalne organizacije v Tibetu in tako kvaril račune kitajski politiki. To tem bolj, ker lahko računa na tihu podporo sosedne Indije. Poročila o podtalnih akcijah so sicer redka, govorijo pa o naraščanju sabotažnih akcij. Podrobna poročila o njih pa manjkajo.

Hajle Selasije pojde obiskat Kitajsko

ADIS ABEBA, Abes. — Cesar Hajle Selasije bo v dneh 6. do 12. oktobra na obisku Kitajske, kamor ga je povabilo kitajsko vlado. Uradno poročilo pravi, da bo ta obisk utrdil in razširil vezi med Abesinijo in Kitajsko.

Rdeči križ je dobil odobrenje ustanovna pravila od Kongresa ZDA 1. 1905.

Vremenski
prerok
pravi:

Deleno oblačno, soporno z možnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 88. Včeraj je dosegel topomer 91°F.

Novi grobovi

Elizabeth Belay

Danes jutrij je umrla v Euclid General bolnišnici Elizabeth Belay, žena Leopolda, mati Norme in Josephine. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v soboto. Čas še ni določen.

William C. Fleischer

V Huron Road bolnišnici je umrl 58 let stari William C. Fleischer s 1130 Sylvania Rd., Cleveland Heights, strojni inženir, zadnjič zaposlen pri Industrial Technological Associates Inc. Engineering Consultants, 2801 Payne Ave. Pokojnik je bil rojen v Clevelandu kot sin pokojnih Bele in Julie, roj. Sonča, mož Frances, roj. Vadnal, oče Alberta. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v soboto ob 11. na Kalvarijo. Truplo pokojnika bo položeno na mrtvaški oder noč ob 7.

Concorde v Latinski Ameriki išče kupce

RIO DE JANEIRO, Braz. — Britansko-francosko letalo Concord, ki leti z dvojno brzino zvoka in je sposobno prenesti preko Atlantika v 3 urah in pol do 140 potnikov, je pretekel teden prvič preletelo Atlantik in pristalo v Francoski Gvajani. Od tam je priletelo v Brazilijo, kjer bo ostalo 9 dni, nato pa leti v Argentino in nazaj grede v Venezuela.

Francozi razkazujejo svoje letalo in iščejo zanj kupcev. Vsa bo stalo po predvidoma 29 milijonov dolarjev, v prometu bo najpreje leta 1974. Po obsegu je približno enako ruskiemu TU-144, ki trenutno išče kupce v vzhodni Evropi.

Obe potniški nadzvočni letali sta približno enaki po velikosti in sposobnostih, nobeno pa ne bo rentabilno pri poletih čez Atlantik, če ne bo smelo pristati v ZDA.

Baker in platina

Niklo-sulfidne rude v severnem Ontario v Kanadi so največji vir bakra in platine v vsej britski Skupnosti narodov.

Kambodža bi se rada rešila saigonskih čet

Te se zadržuje v glavnem v obmejnem področju, kjer so bila rdeča oporišča.

PHNOM PENH, Kamb. — Kambodžanska vlada je izjavila, da bo ta teden stavila saigonski vladi predlog, naj se saigonske čete čim preje umaknejo iz vzhodne Kambodže. Pravzaprav bi morale tam varovati prebivalce pred komunističnimi akcijami, pa se južnovietnamski vojaki rajše pečajo s tativinami, ropi, požiganji. To kambodžanski vladi že dolgo časa preseda. Čeprav pritožbe kambodžanskega režima izvirajo deloma tudi iz stoletja starega sovraštva med Vietnamom in Kambodžo, jih ne moremo smatrati za navadne laži. S tem pojavom so imele sitnosti tudi zete ZDA, ko so bile v Kambodži.

Južnovietnamski vojaki je sedaj v Kambodži okoli 10,000. Ko se bodo umaknili domov, je vprašanje, ali bodo kambodžanske čete sposobne, da se ubranijo vojnemu pritisku Severnega Vietnamca. Saigonski vojaki niso ravnozbirčni, ropajo in kradejo tudi v Južnem Vietnamu. Poveljniki vede za vse to, toda skušajo slučaje zamolčati, da jim jih ne bi bilo treba preiskavati.

Tam, kjer se dogajajo taki slučaji, ne pomaga več nobena pacifikacija. Ljudje zgubijo zaupanje do vojaštva in bežijo pred vojaki, mnogi pa smatrajo take pojave za začetek splošnega razsula.

Roparje in tatove med vojaki je treba razumeti. Vojaki vidijo, kako si nabirajo bogastvo uradniki v javni upravi, vidijo, da bogatijo tudi poveljniki oboroženih sil in vse to jih goni na misel, da si tudi oni lahko kaj prisvojijo po nenavadni poti, če že ne gre po zakoniti.

Najbolj vroč kraj BERKELEY, Kalif. — Temperatura v osrčju Sonca naj bi po računih znanstvenikov znašala 25,700,000 stopinj Celzija.

Najbolj vroč kraj

BERKELEY, Kalif. — Temperatura v osrčju Sonca naj bi po računih znanstvenikov znašala 25,700,000 stopinj Celzija.

Pogodba o Berlinu je polna nejasnosti

BERLIN, Nem. — Proti koncu preteklega tedna so širje zavezniki diplomatično podpisali novo berlinsko pogodbo, njeni vsebinai je bila po obenem uradno objavljena. Ni pa objava rodila nobene senzacije. Bistvo pogodbe je prišlo na dan že nekaj dni prej. Sedaj je znana vsebina cele pogodbe, ki pa ni sprožila nobenega vala optimizma.

Prvo, kar so politični krogi opazili že pri bežnem pregledu pogodbe, je ohlapnost besedila. Pri vsakem stavku se čuti, da je bil plod kompromisa, narejen na račun jasnega izražanja. Besedilo ima torej vse polno luknenj, ki jih bodo morali vsi 4 zavezniki sproti in sporazumno krapati. Vsak zaveznik bo pri tem imel veto pravico, ki jo lahko izrabi tudi za druge politične cilje. Kako to znajo izrabljati komunisti, vemo že več kot 50 let. Tako bo pogodba postala političen barometer za odnose med 4 zavezniki, ki bo lahko večkrat kazal na slabo vreme kot na lepo.

Ohlapnost besedila ne bo e-

Indijski maoist noče ne priziva ne milosti

NEW DELHI, Ind. — Maoist N. Patnaik, bivši odvetnik, ki čaka na izvršitev smrtne obsodbe v državi Andra Pradesh, se ni moral sam braniti pred sodiščem in ne mara prosiš za milost, ker ne verjame v indijski parlamentarni in sodni sistem.

Ko je zvedel, da hoče skupina odvetnikov vložiti priziv proti njegovi obsodbi, je protestiral in izjavil, da nimajo nobene pravice do tega. Njegovo obsodbo je vrhovno sodišče potrdilo in izvršitev je določena na 25. septembra.

Nad sto poslancev je v posebnih spomenicih pozvalo zvezno vladu, naj obsojenega pomilost, njegov 70 let starci oče je bil osebno pri predsednici vlade Indira Gandhi in je prosil za milost predsednike republike.

N. Patnaik je bil obtožen in obsojen, da je umoril nekega bogatega kmeta v državi Orissa, komunističnega nasilnika proti posetnikom, lastnikom zemlje. Maoisti so kasneje nasičili opustili in skušajo sedaj revne kmete in kmečko delavstvo pripraviti na revolucijo s propagando in šolanjem. Indija z napetostjo pričakuje, ali bo Patnaik pomilovan ali ne.

Vladne sile v Kambodži začele nov pohod proti rdečim

PHNOM PENH, Kamb. — Počasi organizira Kambodža svoje oborožene sil v bolj za boj sposobne enote. V zadnjih tednih so v spopadu z rdečimi dosegljimi nekaj uspehov in postajajo pogumnejše. Armadno poveljstvo je objavilo nov pohod v severovzhodnem delu dežele, nekako 42 milj od glavnega mesta.

Vladne čete prodirajo proti severu po cesti št. 21 proti opuščenim francoskim plantazi gumijevca, kjer so imeli rdeči dolgo svoja oporišča. Sodijo, da bi naj bili na tem področju trije rdeči polki, pa vendar vladne sile še niso naletele na nikak odpor.

Priporočajte A.D. tem, ki jo še nimajo!

CONNALLY RAZLAGAL V KONGRESU GOSPODARSKE PREDLOGE PREDSEDNIKA

Zakladni tajnik John B. Connally je v Kongresu včeraj razlagal novo gospodarsko politiko predsednika Nixon-a in pozval Kongres, naj čim preje odobri davčne spremembe, ki jih predsednik predlaga. Danes bo predsednik sam govoril pred obema zbornicama Kongresa na skupni seji.

WASHINGTON, D.C. — Kongres se je vrnil z enomesecnih počitnic in se lotil takoj razpravljanja o novi gospodarski politiki predsednika Nixon-a, obnovljeni 15. avgusta letos. Vladni predlogi in načrti so bili razlagani zakladni tajnik John B. Connally, edini demokrat v zvezni vladi. Kongres, ki ima demokratsko večino, je pozval, naj početi s predlogom predsednika Nixon-a, obnoviti davčne spremembe, ki jih predsednik predlaga.

WASHINGTON, D.C. — Connally je izrazil pripravljenost podrobnih razgovorov o tem predlogu, ki naj bi izgubo davčnega dohodka v končni dobi dohodka v kobilicu. Razgovori so bili v Kongresu načrta zavrnjeni, zato je Connally predlagal predlogi, ki jih je razlagal zakladni tajnik John B. Connally, edini demokrat v zvezni vladi. Kongres, ki ima demokratsko večino, je pozval, naj početi s predlogom predsednika Nixon-a, obnoviti davčne spremembe, ki jih predsednik predlaga.

Connally je bil skoraj ves dan pred Domovim odborom za potovanje in sredstva, ki obravnava spremembe davčnih zakonov. Skupno načrty so bili predsednikov predlogi zavrnjeni, zato je Connally predlagal predlogi, ki jih je razlagal zakladni tajnik John B. Connally, edini demokrat v zvezni vladi. Kongres, ki ima demokratsko večino, je pozval, naj početi s predlogom predsednika Nixon-a, obnoviti davčne spremembe, ki jih predsednik predlaga.

Connally je bil skoraj ves dan pred Domovim odborom za potovanje in sredstva, ki obravnava spremembe davčnih zakonov. Skupno načrty so bili predsednikov predlogi zavrnjeni, zato je Connally predlagal predlogi, ki jih je razlagal zakladni tajnik John B. Connally, edini demokrat v zvezni vladi. Kongres, ki ima demokratsko večino, je pozval, naj početi s predlogom predsednika Nixon-a, obnoviti davčne spremembe, ki jih predsednik predlaga.

SAIGON, J. Viet. — Južnovietnamske sile pritiskajo južno od Demilitarizirane cone proti meji Laos-a ob cesti št. 9 in so od te oddaljene le še nekaj milij, ne da bi zadele na kak rešenje. Južnovietnamski nastop podpirata ameriški topništvo in letalstvo. Ponovno so ameriška letala bombardirala okolico nekdanjega oporišča Khe Sanh in področja vzdolž meje Laos-a, kjer naj bi bila rdeča oporišča.

Med drugim bi Mills rad povišal stalni odpis od \$1000 na \$1200, kar bi zmanjšalo zvezni davčni dohodek letno za okoli 825 milijonov, ali celo na \$1,250, kar bi davčni dohodek zmanjšalo letno za nekako en bilijon nekaj uspehov in postajajo pogumnejše. Armadno poveljstvo je objavilo nov pohod v severovzhodnem delu dežele, nekako 42 milj od glavnega mesta. Vprašanje, ki jih je stavil Mills tekmo zasliševanje v odboru izgleda, da ima namen predložiti nekaj sprememb v korist davkoplačevalcev z nizkimi dohodki.

Med drugim bi Mills rad povišal stalni odpis od \$1000 na \$1200, kar bi zmanjšalo zvezni davčni dohodek letno za okoli 825 milijonov, ali celo na \$1,250, kar bi davčni dohodek zmanjšalo letno za nekako en bilijon nekaj uspehov in postajajo pogumnejše. Armadno poveljstvo je objavilo nov pohod v severovzhodnem delu dežele, nekako 42 milj od glavnega mesta. Vprašanje, ki jih je stavil Mills tekmo zasliševanje v odboru izgleda, da ima namen predložiti nekaj sprememb v korist davkoplačevalcev z nizkimi dohodki.

JUŽNOVIEVNAMSKE SILE ČISLJU MEJO OB LAOSU

Blizu 20,000 južnovietnamskih vojakov čisti s podporo ameriškega topništva kongresno stanje dežele v posebni utrdi. Organizirano delavstvo AFL-CIO je pripravljeno v izvolitev pri demokratskih primarnih volitvah A. Garofolija in večino dosedanjih mestnih odbornikov, med njimi E. Turka v 23. vardi, Johna Cimpermana v 22. in Johna Princa v 32.

SAIGON, J. Viet. — Južnovietnamske sile pritiskajo južno od Demilitarizirane cone proti meji Laos-a ob cesti št. 9 in so od te oddaljene le še nekaj milij, ne da bi zadele na kak rešenje. Južnovietnamski nastop podpirata ameriški topništvo in letalstvo. Ponovno so ameriška letala bombardirala okolico nekdanjega oporišča Khe Sanh in področja vzdolž meje Laos-a, kjer naj bi bila rdeča oporišča.

JUŽNOVIEVNAMSKE SILE ČISLJU MEJO OB LAOSU

SAIGON, J. Viet. — Južnovietnamske sile pritiskajo južno od Demilitarizirane cone proti meji Laos-a ob cesti št. 9 in so od te oddaljene le še nekaj milij, ne da bi zadele na kak rešenje. Južnovietnamski nastop podpirata ameriški topništvo in letalstvo. Ponovno so ameriška letala bombardirala okolico nekdanjega oporišča Khe Sanh in področja vzdolž meje Laos-a, kjer naj bi bila rdeča oporišča.

SAIGON, J. Viet. — Južnovietnamske sile pritiskajo južno od Demilitarizirane cone proti meji Laos-a ob cesti št. 9 in so od te oddaljene le še nekaj milij, ne da bi zadele na kak rešenje. Južnovietnamski nastop podpirata ameriški topništvo in letalstvo. Ponovno so ameriška letala bombardirala okolico nekdanjega oporišča Khe Sanh in področja vzdolž meje Laos-a, kjer naj bi b

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 172 Thursday, Sept. 9, 1971

Nekaj podatkov o novi "berlinski" pogodbi

Primeroma hitro je bilo objavljenih nekaj podatkov o novi pogodbi, ki so jo štiri zavezniške sile sklenile glede Berlina po pogajanji, ki so trajala nad 17 mesecev. Pretekli petek, ko je bila podpisana, je bilo objavljeno celotno njenje besedilo. Iz podatkov se da zaključiti, da je bilo v njih obravnavano le par važnih vprašanj. Najvažnejše, političen položaj Berlina in njegovih dveh delov, je ostalo nedotaknjeno. Pogajanja so se držala strogo tega, na čemur so vztrajali sovjetski diplomati; omejiti jih je treba na nova pravila za promet med obema deloma Berlina med seboj in na stike Zahodnega Berlina z Zahodno Nemčijo.

Iz tega sledi prvi važni zaključek: tudi po tej pogodbi ne vrla ravnopravnost med Vzhodnim in Zahodnim delom Berlina. Primeroma več pravici je imel do sedaj in jih bo imel še naprej Zahodni Berlin, dočim bo Vzhodni del še zmeraj pod polno oblastjo komunistične Vzhodne Nemčije. Ta oblast je omejena le v nekaterih manj važnih točkah. To bo logično moralo roditi novo napetost med obema deloma Berlina, pa tudi med obema deloma Nemčije. Nove napetosti bodo seveda močno vplivale na mednarodno politično stanje v Srednjem Evropi, torej to, kar bi radi preprečili v Moskvi, kot vsaj pravijo.

Druga značilnost nove pogodbe obstaja v tem da se v njej nahaja zelo veliko "izjav" posameznih delegacij, manj pa medsebojnih obvez. Seveda vežejo tudi izjave, pa vendar ne tako dobro kot medsebojne obveze. Kot se vidi, je zopet zmagača sovjetska takтика: izmikati se direktnim obvezam in se omejiti na izjave. S tem bo seveda močno razširjena možnost različnih tolmačenj sedanje pogodbe. Kdo naj v sporih avtentično tolmači posamezne točke pogodbe, pa do sedaj še ni bilo objavljeno.

Kot smo rekli, je bil glavni namen pogodbe olajšanje prometa med Zahodnim Berlinom in Zahodno Nemčijo. Seveda ni bilo mogoče pri tem čisto obiti tudi prometa Vzhodnega Berlina in Vzhodne Nemčije. Zgodilo se je tole takrat kadar ni bilo mogoče najti drugega izhoda. Tudi to je bila zavezniška koncesija sovjetskemu stališču, da se reši, kar se rešiti da.

Blagovni promet na kanalih, cestah in železnicah med Berlinom in Zahodno Nemčijo je prost. Vsaka pošiljka mora biti pred vstopom v Vzhodno Nemčijo zapečatena. Oblasti Vzhodne Nemčije imajo samo pravico, pregledati pečate in prevozne dokumente. Niso upravičeni do pregleda blaga samega. Morda je to najvažnejša točka sporazuma.

Potniki na železnicah in avtobusih na tranzitnih progah imajo prost pot, policija Vzhodne Nemčije sme samo zahtevati "osebne izkaznice", drugačen nadzor ni dovoljen. Vzhodnonemška policija tudi nima pravice do preiskav ali aretacij potnikov na tranzitnih cestah; policija tudi ni upravičena prepovedati potovanje po teh prometnih žilah. Tudi to je občutna olajšava napram sedanjemu stanju.

Za rabo tranzitnih prometnih mrež (cest, železnice in kanalov), niso potniki dolžni nobenega prispevka. Odškodnino bo plačala Zahodna Nemčija z letnim pavšalnim zneskom. Ali je bil znesek dogovoren, ni nič rečeno v pogodbi.

Sovjetska zveza se obvezuje, da bo zboljšala brzovanje, telefonske in druge prometne naprave med Zahodnim Berlinom in Vzhodno Nemčijo.

Važna je tudi točka, ki regulira osebni promet med Zahodnim Berlinom in Vzhodno Nemčijo, torej prehod skozi znani "berlinski zid". Prebivalci Zahodnega Berlina imajo po novem dogovoru iste pravice do prehoda skozi zid kot vsi "ne-Berlinci". Imajo torej možnost, da gredo v vzhodni del mesta po poslovnih, družinskih, družbenih, verskih in kulturnih opravkih. O podobnih pravicah prebivalcev Vzhodnega Berlina v pogodbah ni nič določeno, oni ostanejo še vedno zaprti za "zidom".

V pogodbi je še celo vrsta drugih podrobnosti, ki pa se ne tičajo osebnega in blagovnega prometa.

Izvajanje pogodbe bo šlo po sledeči poti:

Pretekli teden podpisana mora biti dopolnjena s podrobnnimi določili med Zahodno in Vzhodno Nemčijo. Izdelava teh bo trajala nekaj mesecev in bo trda. Dodatne pogodbe med obema Nemčijama bodo nato vključene v glavno pogodbo. Tako dopolnjeno pogodbo morajo vse štiri velike sile in obe Nemčiji uradno odobriti, šele potem bo mogla pogodba stopiti v veljavo. Verjetno to ne bo hitro.

Pot do rabe sedanja pogodbe je torej še dolga. Lahko stvar zavlačuje tudi Vzhodna Nemčija s tem, da se ji ne bo mudilo, da doseže potrebne sporazume z bonosko vlado. Mogoče je tudi, da zahodnonemška javnost ne bo zadovoljna z besedilom pogodb in bo imela Brandtova vlada sitnosti, da prebrede vse kalne vode in tokove.

Glavni boj pride šele potem. Kancler Brandt bo mo-

ral pogodbo med Sovjetsko zvezo in Zahodno Nemčijo predložiti bonoskemu parlamentu. Takrat bo parlamentarna opozicija skušala porabiti priliko, da spravi vlado v manjšino in s tem sproži vladno krizo. Tega sicer trenutno ni treba pričakovati, toda ravno vseges političnih sil v Zahodni Nemčiji je premalo utrjeno, da bi moglo preprečiti kaj takega.

Če bo kancler Brandt mogel ves ta kompleks kočljivih problemov rešiti še do novega leta, mu bo res treba čestitati.

BESEDA IZ NARODA**Pismo g. župnika Vinka Zaletela**

CLEVELAND, O. — Med rojaki s Koroške, ki so prišli na posvečenje slovenske kapele Marije Pomagaj v washingtonskem ameriškem narodnem svetišču 15. avg. tl., je bil tudi g. župnik Vinko Zaletel iz Vogr v Podjuni na Koroškem. Dočim so se drugi romarji iz starega kraja še tisti teden po posvečenju kapele vrnili v domovino, je g. Zaletel ostal še tu, da obiše svoje tukajšnje sobrate in da si obenem nabere novega gradiva za svoja sklopčna predavanja po Koroškem, na Goriškem in Tržaškem. Te dni sem dobil od g. Zaletela določno pismo iz Kalifornije. Iz tega pisma bo sta zlasti dve stvari zanimali širši krog naših bravcev in bravk, namreč njegovo poročilo, kakje bilo na proslavi 101. obljetnice življenja g. župnika J. Trunka, in pa o njegovem načrtu, ki ga ima za čas, ko se bo v oktobru tl. prve tri tedne mudil med romarji v Clevelandu. Tozadovni del iz Zaletelovega pisma se glasi:

**Trunkovo praznovanje
101-letnice življenja**

"Naj se Vam oglašim iz Kalifornije, da vidite, da se se nisem izgubil. Gre mi kar dobro; veliko sem že prepotoval; obiskal sem Lemont, Joliet, sobrate Lavriha, Jeraša, Potočnika, Melihača v Denverju in od tam šel k Snoju; bil skupaj s Štrancarjem, Horvatom, Jazbecem, potem pa prišel na Trunkovo praznovanje. AD je že prejšnji teden imela angleški članek o njem. Naj še jaz malo opisem, kako je bilo ob 101-letnici.

Prišel sem h. g. Vitalu Vodku z g. Jožetom Snjem in Nacetom Štrancarjem 31. avgusta, da smo mu čestitali. Prav tedaj je bil pri njem dr. Stefan Erlach ((Zdravnik, koroški rojak v San Franciscu, ki je združil tudi rajnkega škofa dr. Rožmanu, kadar je bil v tem mestu. Op. prepis.), ki ga je pregledal in kar pohvalil, da je še kar zdrav. Kot veste, so o njem pisali vsi veliki časopisi in dan pred rojstnem dnem je bil tam poročevalec ob "Newsweek", da je slišal. Ko sem mu čestital k 101-letnici, je tako popravil: k 102-letnici, kajti on pravi, da je prvi rojstni dan tisti, ko je rojen. Čestital sem mu v imenu Koroške, ker je pač Korošec in zato je v svoji sobi sam naslikal Baško jezero s Karavankami v ozadju; tam je bil rojen. Rekel mi je ob slovesu: Koroška je bila moja domovina in je še vedno moja domovina. Zato pravim: trikrat dro Koroška!"

"Maševal je — kot vedno latinsko, in to pri stranskem oltarju. Midva z g. Vitalom sva somaševala in g. Vital se ga je gega imate. Na vsak predmet lepo spomnil pri sv. maši, tako kot le on zna. (Pesniško. Op. prepis.) Pred sv. mašo in po nej smo vsi skupaj ob orglah zapele: Povsod Boga! Po sv. maši je blagošlovil, pokazal s prsti črko V (victoria) in pokazal v nebo, češ, zmagal sem sto eno leto, sedaj pa se bomo videli kdo drugi.

"Pri kosišu smo bili poleg Trunka in gostitelja g. Vitala Veduška še gg. Lojze Žitko, dr. Tine (Martin) Starc, Leo Krištof, Mirko Kozina in jaz ter kdo drugi.

"Vstopnica k praznovanju tega zlatega jubileja graduacije znaša \$6. Poklicite za rezervacije. Na veselo svidenje!

Mary (Prime) Hocevar

Havaji so prišli pod oblast ZDA leta 1898.

Obhajilna nedelja DNIJ

CLEVELAND, O. — Prihodnja nedelja, 12. sept. tl., je za vse ude Društvo najsv. imena Jezusovega župnije sv. Vida obhajilna nedelja. Društvena sv. maša bo ob 8. uri dopoldne. Za skupen odhod k tej sv. maši se zberemo vsi udje ob tričetrt na osmo uro dopoldne pred šolo, odnosno v slučaju slabega vremena v šolski veži. Med sv. mašo prejmemo skupno sv. obhajilo. P. o sv. maši je v dvorani pod cerkvijo najprej skupen zajtrk, po njem pa kratek društveni sestanek. Tudi tega se dajmo vsi udeležiti!

Ob tej priložnosti se društveni odbor prisrčno zahvaljuje vsem udom, ki so kakorkoli pomogli, da je naš letni piknik tako lepo uspel. Obenem vabi vse ude, ki morejo, naj se to nedeljo udeleži tudi sv. maše ob enajsti uri, katero bo opravil v naši cerkvi g. dr. Jerko Grinčič ob 40-letnici, odkar je postal duhovnik. Kdor le more, pa naj se udeleži tudi pogostitve po tej sv. maši v šolskem avditoriju ter porabi to priložnost, da izrazi g. misijonarju svoje čestitke k temu lepemu jubileju. Pri tej sv. maši bo govoril g. dr. Alozij Tomc, sobrat g. jubilanta.

France Sever

**Oltarno društvo
od Sv. Vida vabi
na kosilo**

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 19. septembra, priredi Oltarno društvo od Sv. Vida okusni obed s pečenimi piščanci od 11.30 dopoldne do 2.30 popoldne v avditoriju. Odspolale smo vstopnice in listke, kateri bodo izbrani za nagrade okoli 2. ure popoldna. Naše članice so darovali lepa darila, katerih bo vsak vesel. Darovale so sledče:

Mrs. Varšek — krasni, na roke pleten namizni prt;

Mrs. Farcnik — kvačkano prigrinalo (afgan);

Mrs. Mary Jeraj — "Cheer"; Mrs. Zalar in Mrs. Moze — 2 para prevlek za blazine.

Ker smo poslale samo en listek na članico, ni s tem rečeno, da pridite same. Ne, pripeljite s seboj svoje soproge, družine in prijatelje, saj boste dobili vstopnice in listke pri vratih, kolikor jih boste hoteli. Dobite jih lahko takoj več pri odbornicah in v dvorani. Upamo, da se boste odzvale povabilu in prišli v velikem številu, saj gre ves dobitek v cerkveno blagajno.

Vabimo tudi naše sestreste iz sosednjih far, da se bomo skupno zabavili v prijetni družbi. Naša marljiva kuharica in tajnica Mrs. Mary Otoničar zagotavlja prav okusen obed, njene pomočnice bodo pa tudi prekrble, da boste dobro postreženi.

Priporočamo se tudi za pravstveno darovanje pecivo, ki ga bomo tedaj prodajale.

Naše društvo je že vedno močno, dasiravno se je že mnogo naših zvestih članic preselilo v večnost. Zene se ráde udeležujejo molitvene ure pred Najsvetijim vsak četrtek od pol sedme do pol osme ure, zavedajoč se, kako zelo je treba moliti v plastičen varovalni ovoju.

Vsakega ali vsake, ki bi kaj vedel o spodaj navedenih sošolcih in sošolkah, prosimo, da pošljete častito sestro Ramono, na številki 361-7330. Imena: Jenie Skrl Suhadolnik, Las Vegas; Mary Lustig, Mary Svegel, Anne Petrovčic, Mr. Petrovčic, Mr. Meyer, Jean Roitz in morda še kdo drugi.

Ako katera še ni naša članica in želi pristopiti, naj se zglaši pri naši tajnici Mrs. Mary Otoničar. Ne zamudite lepe priložnosti, katera se vam nudi. Sedaj, ko je še čas, stopite v našo družbo, da boste skupaj v čim večjem številu delale v čas božjega.

Seje so vsak prvi mesec, razen v juliju in avgustu, zjutraj je skupno sv. obhajilo pri osmišči, popoldan je seja ob 2. uri.

Naše članice se rade udeležujejo vsakega leta romanja k Mariji Pomagaj v Lemont, pa tudi dru-

**Rušenje temeljev slovenske vernosti
in narodnosti na Koroškem**

Resna beseda k novi knjigi W. Mucherja.

**III.
O SPOSTOVANJU
NASPROTNIH MNENIJ
IN STALIŠČ**

W. Mucher pravi, da so hoče boriti za zmago načela o spoštovanju vseh nasprotnikov mnjenj in stališč. Toda njegovo delovanje in še posebej knjiga, nikakor nista priči takega spoštovanja. Le preveč nestreno vasiljuje svoje trditve, le prepikro in preveč zaničljivo govorji in pisi o drugače mislečih, pa nabo papeži, kardinali, knezi ali kosezi, znanstveniki ali umetniki, dr. Franc Grivec ali dr. Maks Miklavčič.

Značilen je zlasti njegov jedi prezir, če že ne pravo sovraščvo, do dr. Miklavčiča, priznega slovenskega zgodovinarja. Očita mu, da je potvoril zgodovinsko listino str. 151 in da se je posluževal sleparjev manevrov (str. 142); žali njegovo duhovniško čast, če je sploh kdaj odpril brevir, prečital življene pise sv. bratov in zlasti Grivčeve delo ter da najbrž zahrbtno sodeluje pri sestavi novih beril v brevirju (str. 151-152). Zato ga zafrkljivo opozarja — to pa ni več samo osebna žalitev zgodovinarja dr. Miklavčiča, temveč pekoža žalitev vsega slovenskega naroda — naj nikakor ne blebeče o Gospe Sveti kot o slovenskem narodnem svetnišču, kajti če hoče poiskati resničnih sestreljivih krščanstva med Slovenci, naj se nikakor ne ozira na sever, h. Gospe Sveti, ampak na zapad, v Oglej. Zatorej naj gre g. dr. Maks Miklavčič raje proti zapadu, v Oglej, in naj tam uresniči svoje naklepke: to je naj tamkaj poskuša vreči skozi okno italijanske duhovnike in jih nadomesti z njemu dragimi slovenskimi duhovniki. Tam bo potkal na pravi naslov: želim mu, da bi

KAREL MAUSER:

VELIKA RIDA

Agata je slišala udarec in naizbo. Planila je po stopnicah in, ko je priklicala še hlapca, je pognila Smrečnika na posteljo. Koj nato je namočila cunjo v jesh in jo ovila staremu okrog glave. Brž se je zavedel.

"Naj gre hlapec po doktorja?" je mirno barala.

Odbahnil je z roko.

Hotela je čez noč ostati pri njem, pa ni pustil. Še luč je ukazal ugasniti. Bilo ji je vseeno. Kar je bilo Smrečnikovega, še živina v hlevu, vse ji je bilo odveč.

Ko se je v naizbi slekla, je lebla, kakor da se ni nič zgodilo.

V temi je počasi zbirala misli. Slišala je, da se je v hlevu pre-

maknil konj in da se je od nekod vrnila dekla. V tem hipu ji je zavida njeni srčec. Prisado-

vega hlapca ima rada. Nič nima-

ta, ne hiše ne zemlje, toda srčna sta. Bolj kot ona, ki je Smrečnikova.

Spodaj v izbi je bilo tiho, tudi dekla v svoji izbi je ugasnila luč. Prav nekje daleč je zalajal pes, potlej pa s čudnim evilje-

njem prenehal.

Agata je skušala premisliti Foltejev odhod. Prišel je in odšel kakor tujec. Vedela je, da živi z drugo, vedela, da prodaja in kupuje les, ker je naročil dosti. Vojna je. To je povedal po pravici. Ne boji se vojne. Njega ne bodo klicali.

Prav mu je prišel ta čas. Vessel ga je. Vojna spreminja ljudi in pregraje, ki so v mirnem času videti visoke, dela nizke. Kar je v miru greh in grdo, ljudje v vojni komaj vidijo. Vse je tako naravno, vse gre nekam svojo pot in nihče se ne spopakne.

Potlek se Agata ustavi ob tistem, kar jo najbolj boli. Ali bi bil Foltej resen drug, če bi imel otroka?

Ne verjame. Dobro ve, da ni ona kriva. Doktor mu je povedal. In vendar se ni spremenil. Na njo bi rad zvalil krivdo, rad bi se opral pred očetom. Za drugo mu ni mar.

Ali sluti, da ne more pozabiti Nanteja, čeprav je pot do njega zaprta? Morda. Toda zakaj ne poskuša biti dober kakor on?

Misli se kopijoč, ena spodriva drugo — kakor valovi: zgreveni se prvi, drug se vrže za njim. Ni jih konca.

Zdaj se Agata ustavi ob Smrečniku. Sam je v izbi. Cudno sočutje, ki ga do zdaj ni pozvala, sili vanjo. Star je, Folteja je imel rad. Opeharil je Sovnika, ker je videl samo zemljo brez ljudi. Zarasel se je Sovnikov pelin v zemljo in v pelinu Sovnikova, kletev. Pelin je iz pošenice izruval, kletev pa je ostala. Sla je v Folteja, iz Folteja v zemljo. Kakor strela, ki se po železni vrvi zarine v kamene.

Danes mu je morda žal. Zemlje preveč, sadja čez mero, kaščne polne, teda sam stoji pred grobom in kaj mu pomaga? Če ga v pšenico pokopljejo, kaj bo z njo? Za perišče je ne bo mogel pogoltniti. Vse bo ostalo. Hiša bo ostala z močnimi vzdanimi kamni, hlev bo ostal in živila v njem, skedenj bo ostal s senom in otavo. Vse bo ostalo. Za koga? Smrečnik bo pod zemljo in, četudi bi se mrtev mogel vzdigniti, Folteja ne bo ustavil. Sla bo ena njiva, šla bo druga, šel bo les, ostala bo morda hiša, ostal bo kamen, živilje ne bo več...

Od okna, ki je na pol odprt, diha mokri duh prsti iz kolšča. Agati se zdi, da je v tem duhu prošnja, čudno otroško peknenje, kakor da sliši besede:

Ti me še lahko rešiš. Ti, ki si odrezala Folteja od srca. Žena si mu vendarbo. Kar je Smrečnikovega, je tudi tvoje. Tvoj

Jože Grdina:

Po stopinjah Gospodovih

(Nadaljevanje)

d) Strašne stiske. Ob koncu svojega življenja nam je Gospod odprl pogled v zadnje čase. Opisal je, kako bodo vernike preganjali, napovedali je potrese, kuje in vojske med vsemi narodi in kraljestvi in je zatrdil: "V tistih dneh bodo take bridkosti, kakršnih še ni bilo od začetka sveta, ki ga je ustvaril Bog, do sedaj in jih ne bo. In ko Gospod ne bi prikrajšal tistih dni, ne bi se otel noben človek. Toda radi izvoljenih bodo prikrajšani tisti dnevi."

e) Elija in Henoh. V Sv. pismu se omenjata Elija in Henoh, ki bosta prišla ob koncu sveta na pomoč Judom in kristjanom in ju bo Antikrist umoril.

f) Končni požar. Ali bo kdaj splošni konec sveta? Konec sveta mora priti, tako uče vsi, tudi brezverski učenjaki. Zmanjšujejo se namreč in pojemanjone moči, ki gonijo svet; ko se iztrusijo, mora zamreti vse živiljenje in vse gibanje sveta. No,

mogoče so tudi iznenadne svetne prekucije. Vzrok bi jim mogoč biti kak komet ali meteor.

Ko bi začel padati proti zemljini, zdebeli bi se, da zvezde padajo, od raznega prahu bi se sonce le malo videlo, ravno tako zvezde in mesec. Ako bi se komet približal Zemlji s svojo neizrečeno brzino in bi deloma z njo trčil, bi nastala taka vročina, da bi se Zemlja vžgala in bi na njej vse zgorelo; noben človek ne bi postal živ, uničeno bi bilo vsako živo bitje.

Tako govorite učenjaki in potrjujejo vse, kar sta o koncu sveta govorila Jezus in sv. Peter. Jezus je dogodek ob koncu sveta takole napovedal: "Tako po omenjih bridkostnih dneh bodo znamenja na soncu, lumi in zvezdah. Sonce bo otemeljeno, luna ne bo dajala svetlobe in zvezde bodo padale na nebo. In na zemlji bo stiski národov." Sv. Peter pa piše: "Nebo in zemlja... se hranita z ogenj na dan sodbe in pogubljenja brezbožnih ljudi..."

Kaj se vam zdi? Mar ni to bilo apostola Pavla slikana današnjega časa? Saj mnogo slišite danes: Ja, kakšen je ta svet, kje se bo pa to ustavilo? Kam gremo? List sv. Pavla preberite, pa boste videli, kje smo.

Med drugimi nam apostol Pavel tudi prav preško pove, da se bo pred koncem sveta spre-

ob koncu sveta; kar smo povedali, je vse gotovo. Saj imamo vse iz ust Gospodovih in listov njegovih apostolov. Vendar nič ne sodimo, je li konec sveta bližu ali daleč, akoravno se nam zdi, da se večina znamenj ureščuje pred našimi očmi. Am-pak s strahom in trepetom si prizadevamo, živeti natanko po naukih Gospodovih, da nas strašni zadnji sodni in za večnost odločilni dan dobi pripravljeni.

"Resnično, povem vam: Ta rod ne bo prešel, dokler se vse to ne zgoditi." Dr. Janez Ev. Krek v razlagi Zgodbe sv. pisma k tem besedam pravi:

"Ta rod ne more pomeniti drugega kot Jude. Prej je razložil, kakšna sodba čaka judovski narod. Med vse narode razklopjeni bodo čakali, da se izpolnijo časi narodov. To se zgodi na koncu sveta. Jasneje nego v prejšnji prerokbi naznanja, da judovski narod, dasi brez domovine, ostane na svetu do vesoljne sodbe. Izkusil bo na sebi božje maščevanje, ko mu sovražni porušijo glavno mesto; učakal bo pa tudi konec sveta. Nato dr. E. Krek citira sv. Pavla.

Pred 50 leti se nikomur še sanjal ni, da dobijo Judje nazaj svojo državo Izrael, katero so tako nesrečno zgubili: vedno je bilo mišljeno in o tem smo tudi brali: Nič več, do konca ostane tako, da ostanejo Judje raztreseni med vse narode. Tako se je mislilo, bilo je pa drugače: leta 1948 je presenetil svet novica: Izrael je obnovljen. Marsikdo je malo čudno pogledal: Judje so dobili nazaj svojo nekdanjo državo, kar se popolnoma sklada z Jezusovo napovedjo o razdejanju Jeruzalema in koncu sveta, ko je dejal: Ta rod. Ce bi ostalo tako, kot so mislili, bi Judje raztreseni po vsem svetu, ne mogli dobesedno pomeniti ta rod, zdaj ko so se vrnili v svojo nekdanjo deželo, pa so: Ta rod, kjer so kompaktno kot samostojen narod zopet naseljeni v deželi njih očetov. Ce to dobro premislimo, bomo še prav razumeli Jezusove besede: ta rod in razumeli neskončno božje Modrost, ki je Judom še enkrat dala priliko, da spoznajo svojo zmoto in se spreobrnejo, kakor to pove apostol sv. Pavel. To, da so se Judje vrnili v svojo domovino, da veliko misliti tudi o dogodkih o koncu sveta. Ni to delo Judov, pa Amerikanec — ampak božje.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

Vprašanje je tem bolj na mestu, ker govorijo o tem, da se bo kongres pečal največ z gospodarskimi problemi in da bo o poljskem gospodarstvu dovoljen na kongresu svobodna debata, cesar do sedaj ni bilo, toda počakati je treba še na nove vesti o pripravah na kongres, da bomo mogli presoditi, kam hoče priti Gierekov režim.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

Vprašanje je tem bolj na mestu, ker govorijo o tem, da se bo kongres pečal največ z gospodarskimi problemi in da bo o poljskem gospodarstvu dovoljen na kongresu svobodna debata, cesar do sedaj ni bilo, toda počakati je treba še na nove vesti o pripravah na kongres, da bomo mogli presoditi, kam hoče priti Gierekov režim.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

Vprašanje je tem bolj na mestu, ker govorijo o tem, da se bo kongres pečal največ z gospodarskimi problemi in da bo o poljskem gospodarstvu dovoljen na kongresu svobodna debata, cesar do sedaj ni bilo, toda počakati je treba še na nove vesti o pripravah na kongres, da bomo mogli presoditi, kam hoče priti Gierekov režim.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

Vprašanje je tem bolj na mestu, ker govorijo o tem, da se bo kongres pečal največ z gospodarskimi problemi in da bo o poljskem gospodarstvu dovoljen na kongresu svobodna debata, cesar do sedaj ni bilo, toda počakati je treba še na nove vesti o pripravah na kongres, da bomo mogli presoditi, kam hoče priti Gierekov režim.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

Vprašanje je tem bolj na mestu, ker govorijo o tem, da se bo kongres pečal največ z gospodarskimi problemi in da bo o poljskem gospodarstvu dovoljen na kongresu svobodna debata, cesar do sedaj ni bilo, toda počakati je treba še na nove vesti o pripravah na kongres, da bomo mogli presoditi, kam hoče priti Gierekov režim.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

Vprašanje je tem bolj na mestu, ker govorijo o tem, da se bo kongres pečal največ z gospodarskimi problemi in da bo o poljskem gospodarstvu dovoljen na kongresu svobodna debata, cesar do sedaj ni bilo, toda počakati je treba še na nove vesti o pripravah na kongres, da bomo mogli presoditi, kam hoče priti Gierekov režim.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

Vprašanje je tem bolj na mestu, ker govorijo o tem, da se bo kongres pečal največ z gospodarskimi problemi in da bo o poljskem gospodarstvu dovoljen na kongresu svobodna debata, cesar do sedaj ni bilo, toda počakati je treba še na nove vesti o pripravah na kongres, da bomo mogli presoditi, kam hoče priti Gierekov režim.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

Vprašanje je tem bolj na mestu, ker govorijo o tem, da se bo kongres pečal največ z gospodarskimi problemi in da bo o poljskem gospodarstvu dovoljen na kongresu svobodna debata, cesar do sedaj ni bilo, toda počakati je treba še na nove vesti o pripravah na kongres, da bomo mogli presoditi, kam hoče priti Gierekov režim.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

Vprašanje je tem bolj na mestu, ker govorijo o tem, da se bo kongres pečal največ z gospodarskimi problemi in da bo o poljskem gospodarstvu dovoljen na kongresu svobodna debata, cesar do sedaj ni bilo, toda počakati je treba še na nove vesti o pripravah na kongres, da bomo mogli presoditi, kam hoče priti Gierekov režim.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

Vprašanje je tem bolj na mestu, ker govorijo o tem, da se bo kongres pečal največ z gospodarskimi problemi in da bo o poljskem gospodarstvu dovoljen na kongresu svobodna debata, cesar do sedaj ni bilo, toda počakati je treba še na nove vesti o pripravah na kongres, da bomo mogli presoditi, kam hoče priti Gierekov režim.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

Vprašanje je tem bolj na mestu, ker govorijo o tem, da se bo kongres pečal največ z gospodarskimi problemi in da bo o poljskem gospodarstvu dovoljen na kongresu svobodna debata, cesar do sedaj ni bilo, toda počakati je treba še na nove vesti o pripravah na kongres, da bomo mogli presoditi, kam hoče priti Gierekov režim.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

Vprašanje je tem bolj na mestu, ker govorijo o tem, da se bo kongres pečal največ z gospodarskimi problemi in da bo o poljskem gospodarstvu dovoljen na kongresu svobodna debata, cesar do sedaj ni bilo, toda počakati je treba še na nove vesti o pripravah na kongres, da bomo mogli presoditi, kam hoče priti Gierekov režim.

Značilno je, da se mnogi komunisti iz minkajo sodelovanju pri pripravah za kongres, ker še ne vedo, "ali se bo Gierekov režim mogel držati na krmilu".

liko in pravico, da se lahko vrnejo v svojo nekdanjo domovino. In to so Judje takoj uporabili ter se trumoma selili v Izrael. Že prej so to delali pod raznimi ovirami in je bilo le težko priti v Palestino, ker so moralni dati denarna jamstva. Tako se je pripetilo meni leta 1937. Pri britanskem konzulu v Zagrebu sem moral dati kot jamstvo, da se voločenem roku gotovo vrnem, 300 dollarjev in šele potem mi je konzul dal v moj potni list britansko vizo in sem le ta način mogel v Palestino, drugače pa ne. Baš ta neprijetna procedura je pa meni kaj prav prila.

"Ta rod ne more pomeniti drugega kot Jude. Prej je razložil, kakšna sodba čaka judovski narod. Med vse narode razklopjeni bodo čakali, da se izpolnijo časi narodov. To se zgodi na koncu sveta. Jasneje nego v prejšnji prerokbi naznanja, da judovski narod, dasi brez domovine, ostane na svetu do vesoljne sodbe. Izkusil bo na sebi božje maščevanje, ko mu sovražni porušijo glavno mesto; učakal bo pa tudi konec sveta. Nato

vršča vse na koncu sveta, ker sovražni porušijo glavno mesto; učakal bo pa tudi konec sveta. Nato

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

"Za seboj ima svojo preteklost... in ta preteklost je temna."

"Toda kaj briga sina očetova preteklost?"

"Čeprav, čeprav!"

"Čuje, ali ne hodite po glavi? Pred jednim mesecem se vam je zdelo takto. Kako? Grofica, posna Mercedes, prezirajoča Kalonka, ki le najbolj redkokrat smatra svoje stare znance vredne, da nekoliko odpre usta, je šla z vami roko v roki na vrt ter je ostala tam z vami skoraj ure."

"Toda baron, baron," pravi Albert, "vi, ki se navdušujete zgodbo, nas motite, da ničesar ne slišimo. Kako barbarsko!"

"Ze prav, že prav, gospod pogljičev," pravi Danglars.

Nato se obrne k Monte Cristu.

"Torej boste tako dobrin poveste to očetu?"

"Rad, če želite."

"Toda v tem slučaju vas prosim, da govorite z njim kako določno, če hoče mojo hčerkko, kdaj naj bi bila poroka, kakšno doto lahko da, kratko, če ostane stvar pri tem ali se razdene. Toda brez odloga, razumete?"

"Vašo željo izpolnim."

"Reči vam moram, da pričakujem odgovora težko. Veste, bankir mora biti suženj svoje besede."

In Danglars vzidne podobno, kakor je vzidhal prej mladi Cavalcanti.

"Bravo! Bravo! Bravissimo!" vsklikne Morcerf, parodiraje bankirja in ploskajo koncu pesmi.

Danglars deblo pogleda Morcerfa, a ta hip pride sluga temu tihu pove nekaj besed.

"Kmalu se vrnem," pravi bankir Monte Cristu, "in prosim vas, da me počakate, kajti mora vam bom imel kaj povedati."

In po teh besedah odide.

Baronica porabi odsotnost svojega moža v to, da hitro odpre Evgenijino sobo, in gospod Andrea, ki je sedel z gospico Evgenijo poleg piana, plane kvišku.

Albert pozdravi gospico Danglars smehljaje, in ona mu brez vsake zadrege vrne pozdrav hladno kakov po navadi.

Cavalciju se pozna, da je v zadregi; pozdravi Morcerfa, in ta mu odzdravi na najnesramnejši način na svetu.

Nato prične Albert na vso moč hvaliti glas gospice Danglarsove in izrazi svojo največjo žalost nad tem, da ni mogel biti prisoten pri včerajšnji soareji...

Cavalcanti, prepričen same mu sebi, vzame Monte Crista na stran.

"Pojdite," pravi gospa Danglars, "naj bode dovolj glasbe in poklonov; zdaj pojdimo pit čaj."

"Pojdite, Louise," pravi gospica Danglars svoji prijateljici.

Nato gredo v sosedni salon, kjer je bil pripravljen čaj.

V hipu, ko na angleški način polože žlice v čaj, se odpre vratia, in Danglars se prikaže, očividno zelo razburjen.

Monte Cristo opazi to razburjenost in se vprašuje ozre v bankirja.

"Torej," pravi Danglars, "sprejem sem svojega kurija z Grškega."

"Ah, ah," pravi grof, "zato so vas klicali?"

"Da."

"Kako gre kralju Otonu?" vpraša Albert z najvesejšim glasom.

Danglars ga pogleda, ne da bi odgovoril. Monte Cristo se skloni, da bi prikril izraz usmiljenja, ki se prikaže na njegovem obrazu in ki takoj zopet izgine.

"Midva odideva skupaj, ali ni res?" pravi Albert grofu.

"Da, če želite," odvrne ta.

Albert si ni mogel razlagati bankirjevega pogleda; zato vpraša Monte Crista, ki ga je

razumel tem bolje:

"Ali ste videli, kako me je pogledal?"

"Da," odvrne grof; "toda kaj se vam zdi v tem pogledu tako čudno?"

"Zdel se mi je čisto poseben. Toda kaj je hotel reči s svojimi grškimi novicami?"

"Kako naj jaz to vem?"

"Ker ste, kajti se mi zdi, s to deželo v zvezni."

Monte Cristo se nasmehne, kakor se nasmehne človek, ki se hoče izogniti odgovoru.

"Tih," pravi Albert, "tu se vam bliža; jaz napravim gospici Evgeniji par poklonov, in ta čas bodo imel oče čas govoriti z vami."

"Če ji hočete narediti kake poklone, ji gotovo hvalite njen glas," pravi Monte Cristo.

"Ne, kajti glas jej hvali ves svet."

"Moj ljubi grof," pravi Monte Cristo, "vi ste grozno naduti."

Albert se približa Evgeniji s smerljajem na ustnicah.

Med tem zašepeta Danglars Monte Cristu na uho:

"Dali ste mi dober svet, in v besedah 'Fernand' in 'Janina' tiči strašna povest."

"Ah, pojrite," pravi Monte Cristo.

"Da, vse vam povem; toda odstranite mi mladega moža, kajti spravilo bi me v silno zadrage, če bi moral še več časa ostati v njegovi družbi."

"Prav, vzamem ga s seboj; toda ali še vedno želite, naj vam pošljem očeta?"

"Bolj kot prej."

"Prav."

Gospod Cavalcanti ostane kot zmagovalec na bojnem polju.

Danglars se zasmeje.

"O, kakšen puritanec ste vi!" pravi. "Toda to se dogaja na svetu vsak dan."

"Toda naenkrat vendar ne morete vsega končati, moj ljubi gospod Danglars: Morcerfi računijo na to možitev."

"Res?"

"Gotovo."

"Torej se jim mora stvar razložiti. Vi, ki ste v hiši zapisani tako dobro, bi mi pač lahko izkazali to uslužo in bi govorili o tem z očetom."

"Jaz? In kdo vam jamči, da sem v njihovi hiši dobro zapisan?"

"No, na njihovem balu se je

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

CHILD CARE — Motherless home, Mat. father needs resp. woman to care for household. Girl-11, boy-9. Live in. Own rm., bath & TV. Streamwood. \$20. 289-3466 & 686-4390 (172)

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER — 6 rm. frame sided home, 3 bdrms., 1½ mod. baths. Gas forced air heat, low dn. pymt. 3700 W., 1800 N. \$15,500 or best offer. PE 6-7645, 1-3. (172)

BY OWNER — CRETÉ Brick tri-level on 1 acre in country. 4 bdrms., lge. patio, and garage. blt. in kitchen, dishwasher, bar. Carpeted thruout. Immed. occup. leaving state. \$40,000. Call 312-672-5566 (172)

BUSINESS OPPORTUNITY

HARDWARE STORE— Well estab. bus. in gd. neighborhood. Vic. Di-versity & Central. Stock incl. Quick sale. By retired owner. BE 7-7891 Days or ME 7-6913 Eves. (172)

BEAUTY SALON — 4700 N. & 4700 W.— Well estab., 2 stories, 3 dryer shop. Low rent w-4 rm. apt. in rear. \$2,500. Ideal starter shop. By transf. owner. 725-1084 anytime. (172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)

(172)